

Зміст

Вступ.....	5
§ 1. Теоретичні основи вивчення проблеми психологічної готовності державних службовців до професійної діяльності.....	8
§ 2. Теоретико-методологічні підходи щодо забезпечення професійного навчання державних службовців з питань європейської інтеграції.....	24
§ 3. Процеси європеїзації державного управління та їх вплив на професійну діяльність державних службовців.....	37
§ 4. Особливості соціально-психологічної активності державних службовців в умовах євроінтеграції.....	59
§ 5. Питання визначення й формування психологічної готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах євроінтеграції.....	75
§ 6. Моделювання психологічної готовності державних службовців до професійної діяльності в умовах євроінтеграції України.....	91
§ 7. Компетенції державних службовців як основа їх психологічної готовності до професійної діяльності в умовах євроінтеграції.....	109
§ 8. Психолого-педагогічні умови розвитку психологічних структур державного службовця в контексті вимог європеїзації державного управління.....	124
§ 9. Роль системи професійного навчання державних службовців у формуванні психологічної готовності до професійної діяльності в умовах євроінтеграції.....	138
Висновки.....	147
Список використаних джерел.....	151

Вступ

Надзвичайно важливим питанням для нашої держави сьогодні є пошук шляхів і механізмів налагодження взаємозв'язків з глобальним світом, вирішення якого дасть змогу чітко визначити її місце і роль у загальноєвропейському просторі. На сьогодні інтеграція України в Європейський Союз не лише кінцево визначена на найвищому політичному рівні, але й стала переконанням більшості громадян України. Значна кількість нормативно-правових документів, що регулюють відносини України та європейських інституцій, динаміка й трансформація їх взаємозв'язків, наявність спільних напрацювань свідчать про незворотний характер європейських інтеграційних процесів в Україні. Разом з цим, співставлення українських поглядів та позицій Європейського Союзу засвідчує наявність низки суперечностей.

В першу чергу це несумісність українського оптимізму та європейського прагматизму в оцінці інтеграційних шансів нашої держави. Тобто, оптимістичні надії та побажання української сторони щодо членства у Євросоюзі наштовхуються на чіткі, конкретні й однозначні вимоги до країн-кандидатів у члени ЄС. Адже Європа очікує від України не декларацій і заяв про наміри, а послідовної державної інтеграційної політики.

Другою суперечністю є невідповідність розроблених Україною інтеграційних планів і дій тому рівню кадрово-інституційного забезпечення інтеграційних процесів, який задовольняв би Євросоюз. Інакше кажучи, Європа розглядає повноцінні, глибокі й комплексні реформи в політико-адміністративній системі України як передумову й фактор успішності процесів її інтеграції.

Наступна суперечність має внутрішній характер, оскільки пов'язана з людським фактором в органах державної влади, який повинен, але не здатен максимально сприяти реалізації інтеграційної політики України. Тобто недостатня професійна підготовка державних службовців слугує причиною недостатньої кадрово-інституційної спроможності нашої держави в

забезпеченні успішної реалізації політичних рішень стосовно інтеграції в Європейський Союз.

Незважаючи на попередні досягнення в організаційно-кадровому забезпеченні реалізації євроінтеграційної політики, гостро проблемними на сьогоднішній день залишаються питання освіти державних службовців у відповідності до загальних та специфічних вимог, що ставляться до навчальної підготовки за європейськими угодами.

Разом з цим, європейський досвід показує, що компетентісний підхід допомагає надавати державним службовцям не лише певний обсяг конкретних державно-управлінських знань, але й відповідних психологічних знань, управлінської культури і практики країн-членів ЄС для процесу прийняття рішень в національних та наднаціональній інституційних системах Європейського Союзу. Крім того, теоретична підготовка з питань становлення й розвитку інституцій ЄС, правової системи ЄС, правових актів у різних сферах внутрішнього ринку ЄС і вдосконалення практичної здатності проводити системний аналіз з урахуванням досвіду вирішення аналогічних питань у країнах-кандидатах та членах Євросоюзу виступає чинником психологічної адаптації державного службовця до професійної діяльності в умовах інтеграції. Таким чином, компетентність у сфері діяльності, функцій і повноважень ЄС та його інституцій є однією з передумов психологічної готовності державних службовців швидко й ефективно вирішувати питання європейської інтеграції, знаходити шляхи вирішення можливих спірних питань тощо.

Європейський вимір в освіті у сфері державного управління також створює професійно-освітні умови державним службовцям для розвитку психологічних утворень і механізмів та набуття психологічних навичок, необхідних для активних дій на європейській арені.

Саме тому проблемам професійної діяльності, в тому числі й державних службовців, та її різноманітним аспектам і контекстам присвячені роботи багатьох дослідників, зокрема В.Авер'янова, Н.Артеменко, В.Бакуменка, С.Газарян, Н.Гончарук, І.Грицяка, Н.Драгомірецької, С.Дубенко, В.Завірюхи,

С.Загороднюка, Н.Іванцева, В.Корнєчука, С.Крисиюка, Н.Липовської, В.Лугового, Т.Лукіної, Ю.Молчанової, О.Оболєнського, Т.Пахомової, Ж.Половникова, Н.Протасової, А.Рачинського, С.Серьогіна, С.Хаджирадєвої, В.Хапїлової, І.Шпекторєнка, Б.Щєрбатюк, С.Яворського та інших.

У монографії здійснено спробу науково-теоретичного обґрунтування особливостей професійної діяльності державних службовців в умовах євроінтеграції для розробки напрямів формування психологічної готовності державних службовців до роботи в євроінтеграційних умовах. Зокрема, проаналізовано зарубіжну та вітчизняну наукову літературу з проблем професійної діяльності державних службовців в умовах євроінтеграції, досліджено теоретико-методологічні підходи до забезпечення професійного навчання державних службовців з питань європейської інтеграції, висвітлено вплив європеїзації державного управління на функціонування персоналу державної служби України, розкрито теоретичні основи психологічної готовності персоналу державної служби до роботи в умовах євроінтеграції. Також наведено теоретичну модель психологічної готовності державних службовців до професійної діяльності в євроінтеграційних умовах на основі компетенцій, виокремлено та обґрунтовано психолого-педагогічні умови розвитку психологічних структур державного службовця в контексті вимог європеїзації державного управління.